

UNIVERSITETET I OSLO

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Dato: 5. februar 2024
Deres ref.: 23/4887
Vår ref.: 2023/23086 KIRSTIMO

Høringssvar fra Universitetet i Oslo vedrørende Forskrift om endring i forskrift om utdanningsstøtte og forskrift om godkjenning for utdanningsstøtte i Norge

Vi viser til høringsbrev av 2. november 2023 fra Kunnskapsdepartementet vedrørende forslag til endringer i ovennevnte forskrifter. Høringen har vært forelagt underliggende enheter ved Universitetet i Oslo (UiO).

Ad 2.2

Utvidet rekrutteringsstipend til gradsstudenter i utvalgte prioriterte samarbeidsland og styrket beløp

I høringsutkastet foreslås det å styrke rekrutteringsstipendet til utdanning i utvalgte samarbeidsland og utvide stipendet til studenter som tar en hel grad. Universitetet i Oslo anbefaler at den eksisterende ordningen med rekrutteringsstipend evalueres *før* den eventuelt utvides. En slik evaluering bør også vurdere hvilke land som skal anses som utvalgte samarbeidsland.

Universitetet i Oslo ser heller at man nå prioriterer å styrke finansieringen av korte studieopphold i utlandet, og åpner for å gi skolepengestøtte til dette hele kalenderåret.

I Stortingsmelding 7, 2020-2021: «En verden av muligheter – Internasjonal studentmobilitet i høyere utdanning» kapittel 4.5 handler det om korttidsmobilitet:

«Korttidsmobilitet kan ha stor verdi i seg selv og kan samtidig føre til at studenter reiser ut på lengre mobilitetsopphold senere.» (Kap. 4.5.1)

«Regjeringen mener at kortvarige utenlandsopphold kan være viktige bidrag til internasjonaliseringsarbeidet i sektoren, og at de kan inspirere til lengre utenlandsopphold senere.» (Kap.4.5.3)

Studentene viser stadig større interesse for å delta på sommerskoler ved universiteter i utlandet, eller bruke sommeren til praksisopphold i utlandet. Det er også en trend internasjonalt, blant annet gjennom Erasmus+ 2021-2027, å legge til rette for kortere studieopphold i utlandet.

Det gis basislån og reisestøtte for studier i utlandet hele året. Vi mener det vil være hensiktsmessig å utvide muligheten til også å få skolepengestøtte uavhengig av når på året man studerer i utlandet. De korte studie- og praksistilbudene er ofte enklest å få til om sommeren idet de ikke fører til tapt undervisning eller progresjon i det ordinære studieløpet.

Rektor

Postadresse:
Postboks 1072 Blindern
0316 OSLO

Besøksadresse:
Lucy Smiths hus,
Problemveien 7

Tlf: +47 22 85 50 50
E-post:
postmottak@admin.uio.no
<http://www.uio.no/>
Org.nr.: 971 035 854

Det er et krav for å få støtte til studier i utlandet at oppholdet er på minimum 4 uker. Vi mener dette bør justeres, da mange av de tilbudene som nå finnes eller utvikles er på 1 til 2 uker. Disse tilbudene er ofte godt forankret i faglig samarbeid og en integrert del av studieprogrammene.

Lånekassa er et viktig utjevneende tiltak som har til formål å gjøre det mulig å studere for alle uavhengig av den enkelte students økonomiske situasjon. Studentenes økonomiske rammebetingelser er viktige for rekruttering til våre studier og for våre studenters muligheter til å gjennomføre et eller flere utvekslingsopphold i utlandet.

Studenter på utveksling har normalt ikke mulighet til å arbeide ved siden av studiene og de økonomiske rammebetingelsene som gis fra Lånekassa er derfor viktig. Det er behov for varige insentiver som styrker muligheten for utvekslingsopphold. Dersom forslaget innføres vil sosioøkonomisk bakgrunn i større grad kunne være medvirkende til om, og hvor, studenter velger å dra på utveksling.

UiO har ambisiøse planer for vårt internasjonale samarbeid både på utdannings- og forskningssiden. Vår tids utfordringer krever globale løsninger – ikke minst gjennom at studentene får anledning til å ta deler av sin utdanning i utlandet. Vi er avhengige av at Lånekassens ordninger legger til rette for dette.

Ad 2.3

Krav om påbegynt gradsutdanning for omgjøring av lån til stipend etter fullført lengre språkkurs

UiO legger til grunn at siden endringsforslagene omfatter søkere som tar en hel grad i utlandet, vil denne delen av forskriften ikke ha konsekvenser for de ordningene som gjelder for delstudier i utlandet, der studentene kan få støtte til språkkurs i forkant av sine utvekslingsopphold.

Behovet for en endring i § 77 er etter vårt syn godt begrunnet i kapittel 2. Det forutsetter imidlertid at unntakene i § 79 som det henvises til, opprettholdes og helst utvides. UiO opplever at vi ofte får studenter som har måttet avbryte sine studier i utlandet, eksempelvis nå nylig med streik i Storbritannia og Koronapandemien, og dette kan også skje for den kategorien søkere som omfattes av forskriftsendringen. Men i punkt 2.3.1/§ 79 c) er bare funksjonsevne nevnt som godkjent forsinkelsesgrunn. Endringer i verdenssituasjonen kan også gjøre at man ikke lenger vil kunne ta en gradsutdanning der man opprinnelig hadde planlagt. Norges politiske ambisjon om 50 % mobilitet er etter vårt syn ikke forenlig med å straffe studenter som velger utenlandsstudier og så rammes av omstendigheter utenfor deres kontroll. Vi er klar over at ikke alle forhold kan omtales i forskrifts form, men ber om at det i forskriften åpnes for en generell mulighet for å søke dispensasjon fra forskriften.

UiO ser også et problem med formuleringen i § 77 hvor det er et krav om at språkkurset skal tas i landet der gradsutdanningen planlegges. Mange verdensspråk brukes i mange land og studenter bør kunne ta språkopplæring for eksempel i Spania eller Portugal, mens gradsutdanningen skal finne sted i henholdsvis Chile eller Brasil. Språkstudier i Spania og Portugal fremstår som vesentlig billigere, og korte reiser som mer miljøvennlige, særlig hvis det er et opphold mellom språkkurs og oppstart på gradsstudiet. En formulering av § 77 som legger vekt på samme undervisningsspråk, ikke samme land, ville derfor vært å foretrekke. Dette er da også i samsvar med nåværende formulering på nettsiden til Lånekassen om lange språkkurs:

«Dersom det ikke finnes godkjent språkkurs i landet du planlegger å ta utdanning i etter språkkurset, kan du ta språkkurset i et annet land der språket er offisielt språk.»

Denne bestemmelsen har i alle år gitt studenter mulighet til språkkurs i Europa i forkant av avreise, og denne muligheten bør ikke forsvinne.

Universitetet i Oslo har ingen merknader til høringens øvrige endringsforslag.

Med hilsen

Svein Stølen
rektor

Arne Benjaminsen
universitetsdirektør

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.

Saksbehandler: Kirsti Margrethe Mortensen+4722857834, k.m.mortensen@admin.uio.no